

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
2025**

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

НАУКА І МОЛОДЬ У ХХІ СТОРІЧЧІ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**X Міжнародної молодіжної
науково-практичної інтернет-конференції**

(м. Полтава, 28 листопада 2024 року)

**Полтава
ПУЕТ
2025**

УДК 001:378-053.6(082)

НЗ4

Друкується відповідно до Наказу по університету № 180-Н від 10 вересня 2024 року.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено.

Організаційний комітет конференції

Н. С. Педченко, голова організаційного комітету, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ;

Н. І. Манжура, заступник голови організаційного комітету, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ;

С. В. Гаркуша, д-р техн. наук, професор, в. о. директора Навчально-наукового інституту міжнародної освіти ПУЕТ;

Т. П. Гудзь, д-р екон. наук, професор, директор Навчально-наукового центру підготовки кадрів вищої кваліфікації ПУЕТ;

Ю. В. Перегуда, директор Міжнародного науково-освітнього центру;

А. С. Каченко, канд. техн. наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ;

В. Л. Шимановська, директор Навчально-наукового інституту заочно-дистанційного навчання ПУЕТ.

Редакційна колегія

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д-р іст. наук, професор, ректор ПУЕТ.

Заступник головного редактора – **Н. С. Педченко**, д-р екон. наук, професор, перший проректор ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. І. Манжура**, завідувач науково-організаційного відділу ПУЕТ.

Відповідальний редактор – **Л. М. Діденко**, в.о. директора Центру інформаційного забезпечення освітнього процесу ПУЕТ.

Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів
НЗ4 Х Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції (м. Полтава, 28 листопада 2024 року). – Полтава : ПУЕТ, 2025. – 1127 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-478-9

У збірнику представлено тези учасників Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернет-конференції «Наука і молодь у XXI сторіччі» за тематичними напрямками: «Біотехнології та біоінженерія», «Готельно-ресторанна та курортна справа», «Економіка», «Комп'ютерні науки», «Маркетинг», «Менеджмент», «Міжнародні економічні відносини», «Облік і оподаткування», «Освітні, педагогічні науки», «Особистий розвиток і лідерство», «Патріотичне виховання в сучасному педагогічному процесі як складова національної безпеки незалежної України», «Підприємництво та торгівля», «Право», «Публічне управління та адміністрування», «Туризм і рекреація», «Філологія», «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок», «Харчові технології», «Якість вищої освіти: проблеми, виклики перспективи»

УДК 001:378-053.6(082)

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-478-9

© Полтавський університет економіки і торгівлі, 2025

більності та швидких технологічних змін. Ефективне використання різних типів стратегій – від активних наступальних до захисних та імітаційних – дозволяє підприємствам не лише реагувати на поточні ринкові потреби, але й закладати основу для довготривалого розвитку. Відкриті інновації, диверсифікація та системи управління ризиками сприяють підвищенню стійкості бізнесу і допомагають компаніям ефективніше використовувати можливості цифрової економіки.

Список використаних джерел

1. Баришевська І. В., Малишенко Ю. Г., Склева К. В. Інноваційна стратегія підприємства як джерело його конкурентних переваг [Електронний ресурс]. Modern Economics. 2018. № 11 (2018). С. 13–18. URL: modecon_2018_11_4.pdf.
2. Спіфанова І. Ю. Формування інноваційних стратегій промислових підприємств у сучасних умовах. Підприємництво та інновації. 2020. № 13. С. 33–39. URL: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/13.6>.
3. Кубатко О. В., Омеляненко Ю. О. Інноваційний розвиток підприємств в умовах економічної нестабільності [Електронний ресурс]. Механізм регулювання економіки. 2016. № 2. С. 54–60. URL: <http://mer-journal.sumy.ua/index.php/journal/article/view/432/390>.
4. Насад Н. В. Інноваційні стратегії управління підприємствами. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2021. № 4. С. 88–92.
5. Орлова Н., Винник Т., Побігун С. Інноваційні стратегії розвитку бізнесу в умовах кризи: аналіз і практична реалізація в Україні. Економіка та суспільство. 2023. № 56. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-56-75>.

ЕТАПИ ТА ЗАВДАННЯ МОНІТОРИНГУ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ю. В. Рудич, спеціальність Економіка, група Е PhD-31

В. О. Шаповалов, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії

Полтавський університет економіки і торгівлі

В умовах сучасного бізнесу підприємства не тільки орієнтуються на отримання прибутку, але й намагаються брати на себе відповідальність за вплив своєї діяльності на суспільство, економіку та довкілля. Реалізація принципів соціальної відповідальності «передбачає не лише виконання базових вимог у сферах

охорони навколишнього середовища та соціально-економічного розвитку, але й активну участь у соціальних проєктах, спрямованих на покращення життя співробітників, місцевої спільноти та суспільства в цілому» [1]. Дотримання принципів соціальної відповідальності стає не лише етичним обов'язком, а й стратегічною перевагою, що сприяє довгостроковій стійкості бізнесу.

Моніторинг соціальної відповідальності підприємства (СВП) – це процес систематичного збору, аналізу та оцінки даних про соціальні й екологічні аспекти діяльності організації. Це важливий інструмент збереження репутації та забезпечення сталого розвитку. Моніторинг дозволяє компаніям своєчасно виявляти проблеми, пов'язані з впливом на суспільство та довкілля, а також формувати позитивний імідж у громадськості. За допомогою ефективного моніторингу компанії можуть посилити свою соціальну відповідальність, підвищити залученість працівників і підкреслити свої зобов'язання перед суспільством.

Моніторинг СВП складається з кількох етапів, кожен із яких допомагає комплексно оцінити та підвищити ефективність соціальних і екологічних ініціатив компанії. Нижче наведено основні етапи такого моніторингу.

Етап 1. Планування моніторингу. На цьому етапі підприємство розробляє детальний план з визначенням етапів, строків і ресурсів, необхідних для проведення моніторингу. Компанія має встановити чіткі цілі, яких вона прагне досягти у сфері соціальної відповідальності, і визначити ключові показники ефективності (КПЕ) для кожної такої цілі. Наприклад, показники можуть включати рівень задоволеності співробітників, обсяг скорочення викидів, кількість реалізованих соціальних проєктів. Встановлення чітких КПЕ допомагає створити систему оцінювання, яка дає можливість підприємству регулярно відслідковувати прогрес та ефективно спрямовувати ресурси.

Етап 2. Вибір інструментів і методів збору даних. Після визначення цілей і сфер моніторингу компанія обирає методи збору даних. Важливо обрати такі способи збору інформації, які підходять для кожного показника ефективності. Це можуть бути опитування, інтерв'ю, анкетування, а також аналіз внутрішніх документів та звітів. Крім цього, підприємства можуть використовувати цифрові інструменти для моніторингу, наприклад, спеціалізовані програми або платформи, які дозволяють автоматизувати збір і аналіз даних. Обираючи інструменти, компанія

повинна враховувати зручність їх використання, точність збору даних, їх оновлення та доступність для різних підрозділів.

Етап 3. Збір даних. На цьому етапі відбувається фактичне збирання інформації про поточний стан і результати діяльності компанії за встановленими КПЕ. Наприклад, для оцінки екологічної відповідальності збираються дані про енергоспоживання, обсяги викидів та управління відходами. Важливим при цьому є налагодження внутрішніх каналів для передачі достовірно та актуальної інформації від різних відділів підприємства.

Етап 4. Аналіз даних. Зібрані дані аналізуються та порівнюються з раніше встановленими стандартами, нормами та цілями. Аналіз може включати обчислення індексів, порівняння результатів за кілька років, аналіз рівня задоволеності працівників, оцінку досягнень у зменшенні негативного впливу на довкілля тощо. Цей етап дозволяє виявити сильні й слабкі сторони, а також зрозуміти, наскільки ефективними є поточні стратегії соціальної відповідальності.

Етап 5. Оцінка ефективності та коригування стратегій. а основі проведеного аналізу компанія оцінює, наскільки ефективно досягнуто поставлені цілі та виявляє сфери для вдосконалення. Якщо підприємство не досягло очікуваних результатів у певній сфері, воно може внести коригування в стратегії. Наприклад, якщо показники екологічної відповідальності не покращилися, компанія може інвестувати в нові технології, що зменшують негативний вплив на навколишнє середовище. Оцінка ефективності допомагає розробити чіткий план дій для подальшого покращення.

Етап 6. Публікація результатів і звітність. Останній етап передбачає створення звіту про досягнення та недоліки у сфері соціальної відповідальності. Зазвичай компанії готують річні звіти з СВП, де описуються досягнення в екологічній, соціальній та економічній сферах. Звіт може бути наданий зацікавленим сторонам, зокрема інвесторам, клієнтам, співробітникам та партнерам, щоб забезпечити прозорість діяльності компанії. Публікація звітів формує довіру громадськості та сприяє підтримці компанії на ринку.

Моніторинг СВП є системним і поетапним процесом, що забезпечує комплексну оцінку впливу компанії на суспільство, навколишнє середовище і співробітників. Виконання кожного з етапів – від планування до вдосконалення процесів – допомагає

компанії не лише досягати поставлених цілей, але й оперативно виявляти відхилення та коригувати свою діяльність. Завдяки чітко визначеним завданням на кожному етапі моніторингу підприємство може забезпечити ефективне управління ресурсами, підвищити прозорість і довіру з боку суспільства, а також підтримувати репутацію відповідального бізнесу. Постійний моніторинг і вдосконалення процесів не лише сприяють підвищенню соціальної та екологічної ефективності, але й забезпечують гнучкість компанії в умовах змін нормативних вимог і суспільних очікувань.

Список використаних джерел

1. Іршак О., Коломієць О., Черепанин А. Види корпоративної соціальної відповідальності в контексті досягнення цілей сталого розвитку [Електронний ресурс]. *Економіка і суспільство*. 2024. Вип. №59. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3379/3306> (дата звернення: 1.11.2024 р.).
2. Лісун Я. В. Моніторинг соціальної відповідальності бізнесу як основа сталого розвитку економіки [Електронний ресурс]. *Науковий вісник Полісся*. 2015. № 1 (1). С. 22–28. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvp_2015_1_5.pdf (дата звернення: 1.11.2024 р.).

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДОЛОГІЇ ОБҐРУНТУВАННЯ ІНДИКАТОРІВ ТА ПОКАЗНИКІВ ЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Д. С. Семикоз, спеціальність Економіка, аспірант;

Д. М. Маліношевський, спеціальність Менеджмент, магістр

*Н. С. Педченко, д-р екон. наук, професор, перший проректор,
професор кафедри фінансів та банківської справи
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Обґрунтування індикаторів економічної стабільності для розвитку підприємства в умовах війни є процесом досягнення цілей стабільного розвитку на основі попередження виникнення критичних ситуацій [1, 2]. Такий процес засновується на розробці відповідних політик, спрямованих на нейтралізацію негативних впливів зовнішнього середовища, результативне управління і

Пронюк О. М., Красняк О. П. Монетарна політика: її роль у стабілізації економіки.....	231
Рибак С. В., Борисюк О. В. Особливості цифровізації соціально-економічної сфери в Україні	233
Рибак Д. А., Павлюк Т. І. Стан ринку праці та безробіття в Україні	236
Роеккасемсан Є., Непиталюк А. Підвищення якості життя соціально незахищених верств населення	239
Роспопа Е. О., Городня Т. А. Інноваційні стратегії розвитку підприємства в умовах економічної нестабільності	241
Рудич, Ю. В., Шаповалов В. О. Етапи та завдання моніторингу соціальної відповідальності підприємства.....	244
Семикоз Д. С., Маліношевський Д. М., Педченко Н. С. Теоретичні підходи до реалізації методології обґрунтування індикаторів та показників економічної стабільності розвитку підприємства.....	247
Сокол В. Ю., Красняк О. П. Економічні наслідки демографічних змін у світі	251
Старенький Ю. В., Іжєвський П. Г. Застосування нетарифних методів регулювання зовнішньої торгівлі в європейському союзі.....	252
Стасевич В. В., Городня Т. А. Сучасні інноваційні стратегії управління персоналом для підвищення ефективності роботи підприємства.....	256
Стець А. Ю., Арзянцева Д. А. Фінансова підтримка економіки України в умовах війни: податкові пільги та гранти	259
Талалаєнко А. О., Перерва П. Г. Дослідження цінових стратегій промислового підприємства	262